

(Hekayə)

Günün biri bezdim hər şeydən. Nə dəniz, nə sahil, nə də istirahət gəzintiləri əvvəlki kimi cazibədar görünmədi. Qaynar günəş üz-gözümüzü, qollarımızı yandırsa da, Henrinin istəyiylə şəhərin pis qoxulu küçələrini dolaşib isti asfalt üstündə yeriməyə qərar verdik. Səkilər boyunca sıraya düzülmiş dükanlarda buz kimi sular olmasaydı, nəfəs almaq müşkül olardı. Yansı içə, yansı dışa süzülən sulann sərinliyi ötəri, başaldadan kimiydi. Dadını, ləzzətini itirmiş hər şey kimi günün istisi də mənasız idi. Qaş qaralncayadək gəzmək, pinti adamların yaşadığı məhəllələrdə boşboşuna dolaşmaq sonuna tələsən ömrümüzə meydan oxumaqdı sanki. Dar küçələrin kələ-kötür səkilərində köhnə adamlar qara da minoları saqqıldadır, uzun nərdin atürpədən daşlarının şappiltısı səslərə toxunurdu. Yanmış qadınların sapları çürümüş zivələrə nimdaş pal-paltarlarını sərir, arabir qənsərində əllərini belinə dayayan qonşularla mızıldanırdılar. Bu nuh ayyamından qalma məhəllənin uşaqları da balaca kişilərə bənzəyirdi. Biz tanış olmayan bu xudmani şəhərin qədim qoxan məhəlləsində addım-addım yeriyir, doğma Roma küçələrini yad edirdik.

Otelin səhər yeməyi mədəmi bulandırmışdı. Otağa döner-dönməz tualetə üz tutdum. Bir az öncə yediklərim unitazin ortasında iy-rənc və kobud görünürdü. Üstünə bir də tūpürdüm və suyu buraxdım.

Otağa keçdim. Sən demə, yeməyə düşəndə televizoru söndürməyi unutmuşuq. Ekranı üzünə yağlı boyalar çəkmiş, klounları xatırladan bir qadın yöndəmsiz əl-qol hərəkətləriylə mahnı oxuyurdu. Henri vanna otağından atılıb televizorun səsini artırdı. Oğrun-oğrun gülümsədi. Onun gözlərindəki ehtirası duymamaq mümkün deyildi.

***

Romada sonuncu günün xatırladım. Qocalar evinə apardığım anamın sadələvə baxışları yadıma düşdü. Qayıdınca geri alacağıma, hətta elə həmin səhər onu atamın

Sevinc Cılğın

sümükləri çoxdan çürümüş məzarına aparacağıma ümid saçırdı o gün. Həyatını yad kişilərin qucağında sınıq-salxaq otel çarpayılarını cırıldatmaqla yaşayan anam indi məndən mərhəmət umurdu. Sayını itirdiyi xəyanətlərini unudub atama "bax sənə sadıqəm" deyə daha bir oyun oynayacaqdı.

***

Dolabın üstündən Henrinin burdan aldığı muncuqlar baxırdı. Füzəyi rəngli muncuqların doxsan doqquzu noxud, ikisi isə düyü boydaydı. Düzü, Henrinin qara, uzun saqqallı, başında şərqi mütəqəddəslərinə məxsus örtüsü olan o saxtakar molla deyilən adama aldanıb üç yüz dolları buna necə qıydığını anlamırdım. Onu dolabın üs-

Şərq dəftəri

tündən götürüb otağın sağ küncündə duran bədənnüma güzgüyə yaxınlaşdım. Boynuma taxdım. Axı bu mənasız muncuqlar boyuğun da yaramırdı. Henri bununla nə edəcəkdiniz?

***

Sevdiyim tuffilərimi Romada qoydum. Necə olsa burda işə yalnız istiyə dözəcək sadə çəkmələrim yarayacaqdı. Ancaq bu gün hava dəyişdi. Çox ağılsız bir külək bayaqdan pəncərələrə çırpılır və mən bu qəfil çırpıntılardan diksiniyəm. Henri bu qədər vaxtı bu dəli-sov küləklərə necə səbr edib deyə heyvət edirəm. O ki sakitliyi sevan adamdır. Bu axmaq iş onu rahatlığından vaz keçirəcək qədər güclüdü mü? Axı o, Romada havalər dəyişər-dəyişməz qışmən mülayim ölkələrə səfər edirdi.

***

Axşam yeməyini oteldə yeyib Henrinin kirayələdiyi evə baxmağa gedəcəkdik. Ev sahibi saat 9-dan sonra gəlməmizi istəmişdi.

berə ilk dəfə idi ki, mənə əl qaldırırdı. Bu rəzil hərəkətlə mənə təhqir edən ərim sanki "Mən daha yoxam" deyib bağırırdı. Henri nəse danışırdı. Amma mən onun yalnız içimdə səslənən yoxluğunu eşidir-dim.

***

Təyyarəyə bilet almaq çətin ol-madı. Henri bu anı çoxdan gözle-yimmiş kimi hər şeyi gecikmədən yoluna qoydu. Və mən indi göyün bilmirəm neçənci qatındayam. Buludların arasında bir az rahatlaş-mışam sanki. Olub-keçənləri, Henri-ni, Romaya çatır-çatmaz görəcə-yim ilk işləri düşünürəm. Yəqin Henri də indi fikirlidir. O isti yay günündə mənə sevdirə bilmədiyi bu şəhərin barbar, köhnə adamlar-nı, iy-rənc, çirkli dilənçi qanları, gəlmələrə kələk gələn ev sahibləri, saxta, hiyləgər mollaları ona yadsa da, köntöy bir müğənninin bir, yalnız bir mahnısı əzizdir amma. Henri daha doğma Romaya özgə-ləşib. Roma üçün Henri daha baş-qaşdır. Romanın indi həyatını yad kişilərin qucağında sınıq-salxaq otel çarpayılarını cırıldatmaqla ya-shayan, sayını itirdiyi xəyanətləri unudan insanlara daha çox ehtiyacı var, nəinki Henriyə.

Henri yuyunub aşağı düşdü. Mən kətan donumu geyindim, yeni açdığım fransız ətrindən qulaqlarımın arxasına, biləklərimə və döş-lərimin arasına səpdim. Henri sə-birsizdir, pillələri sürətlə endim. Bayıra çıxdıq. Oteldən azca aral-nmışdıq ki, qoca bir qarı üstümü-zə şığıdı. Ah, yazıq Henri, necə də qorxdı. Geri çəkildi. Qarı əlini açıb öz dilində nəse istədi. Əlbət-tə, qarının üst-başından dilənçi ol-duğu bilinirdi və bunu Henri də duymamış deyildi. Lakin o, görkə-mindən cin hürkən bu qarıya eyni dilde nəse dedikdən sonra ovcuna qəpiklər qoydu. Qəribəydi, Henri qarının kirli əllərindən iy-rənmədi elə bil. Hətta o an mənə elə gəldi ki, Henri nəzakətli kişi rolunu mə-harətlə oynaya bilər. Qarı Henriyə gülümsədi.

***

Henrinin sevdiyi mahnı yəqin ki, bu xalqa məxsusdur. Onu sev-di-yini həmin səhər çaşqın baxışla-rımla rastlaşınca söyləmişdi. Dün-ən istirahət günüydü. Henri

aramsız yenə onu dinləyir, qaşları-nı çatıb düşüncələrə qapılırdı. Mə-nimse görünür tənhalıq, özümle-tək qalıb darıxmaq alnıma yazılıb. Uzun illər tək yaşadığım Romanı xatırladım. Henrini tapanadək ke-çirdiyim səssiz və darıxdırıcı gün-lər gözlərimdə canlanıb sevmədi-yim bu şəhərdə canımı sıxdı. Din-ləməkdən bezdiyim mahnı hələ də səslənirdi. Bu an naqillərin kəsil-məsini, cərəyanın olmamasını ar-zu etdim. Henri mənim bu arzumu duysaydı, yəqin mənə nifrət edərdi. Ancaq cəsəretlənib düyməni basdım. Mahnı susdu. İndi zarıyan o qadının səsi otağı tərk etmişdi. Henri qəzəblə yerindən sıçrayıb: "Dəli olmusan-nədi?! Sənə kim dedi düyməni bas?". Tanrım, mən Henrinin səsini bu günədək belə yüksəkədən duymamışdım. Heyrət-lə onun üzünə baxdım və kəkələ-dim "Mən...mən...". Henri "Kəs sə-sini!" deyib əlini yumruqlayıb yu-xarı qaldırdı. İxtiyarsız başımı əyib gözlərimi tez-tez qırpıdım. O, evlili-yimizdən, hətta tanışlığımızdan